

TYÖN MURROS

kunta- ja
hyvinvointialalla

osa 1/2026:

JULKISEN TYÖN
MERKITYS JA ARVO

Julkinen työ tuottaa arvoa koko yhteiskunnalle

MISTÄ ON KYSE?

Oletko koskaan ajatellut, että julkinen työ on Suomen tärkein sijoitus? Se tuottaa arvoa yksilöille, yrityksille ja yhteiskunnalle. Sen kautta tuotetut palvelut kannattelevat Suomea ja yhteiskunnan toimivuutta kaikkina aikoina. Liian usein julkista työtä mitataan vain kustannuksien, ei tuotetun arvon ja vaikutusten kautta.

Tuottavuus = Tuottavuudessa tehokkuuteen yhdistyy tuotteen tai palvelun arvo asiakkaalle. Arvoa ovat esimerkiksi hyödyllisyys, ainutlaatuisuus, nopeus, laatu ja vaikuttavuus. (Tuottavuuden pyöreä pöytä)

KANSAKUNNAN TÄRKEIMMÄSTÄ SIOITUKSESTA PIDETTÄVÄ HUOLTA

Koulutus, tutkimus ja terveys edistävät talouskasvua. Niistä leikkaaminen heikentää talouskasvua, lisää tuloeroja ja vähentää hyvinvointia.

Sosiaaliturvamaksut, kuten eläkkeet, muodostivat vuonna 2023 lähes puolet Suomen kaikista julkisista menoista. Koulutuksen ja terveydenhoidon osuus oli 25 %.

Käynnissä oleva työn ja teknologian murros tarjoaa otollisen tilaisuuden julkisen työn uudistamiseen ja kehittämiseen. Tuottavuuden parantamiseen tarvitaan myös investointeja.

MITÄ ON KAMREERIAJATELLO?

Kamreerijattelu tarkoittaa budjetin tasapainottamista leikkaamalla menoista, vaikka se lisääisi kustannuksia tulevaisuudessa tai estäisi palvelun onnistumisen ja toiminnan kehittämisen.

Suomi on monella tapaa onnistuneempi maa kuin ongelmiin, epäkohtiin, uhkakuvuihin ja tulevaisuuspelkoihin keskittyvästä julkisesta keskustelusta voisi päätellä.”

Professori Juho Saari 2025

**89 %
katsoo että kunnissa ja hyvinvointialueilla tuotetut palvelut ovat arjen toimivuuden kannalta tärkeitä tai erittäin tärkeitä**

Lähde: Taloustutkimus 2024

NÄIN ONNISTUMME

- Huolehdimme viisaasti julkisen talouden tasapainottamisesta ja velkaantumisen pysäyttämisestä.
- Nostamme esiin julkisen arvon.
- Panostamme tuottavuuden ja vaikutusten mittaamiseen.
- Kehitämme valtio-ohjausta ja rahoitusmalleja niin, että ne tukevat kuntien ja hyvinvointialueiden onnistumista.
- Panostamme osto- ja hankintaosaamiseen.
- Vahvistamme yhteistyötä julkisen sektorin, yritysten ja kolmannen sektorin organisaatioiden kesken.
- Hyödynnämme uudenlaisia toimintatapoja, uutta teknologiaa sekä työyhteisöjen ja kumppanuuksien osaamista toiminnan kehittämiseksi.

TOP 3

Sykähdyttävintä työn murroksessa

1. ”On aivan ihanaa, kun pieni ekaluokkalainen oppii lukemaan. Silloin hänelle avautuu täysin uusi maailma ja oppimisen ilo näkyy hänen silmistään.”
2. ”Kehittämismyönteisessä ilmapiirissä on ihana tehdä töitä!”
3. Vuonna 2026 Suomi valittiin yhdeksännen kerran peräkkäin maailman onnellisimmaksi maaksi. Se kertoo osaltaan julkisen työn ja poliittisen päätöksenteon onnistumisista.

NÄIN RISKI EPÄONNISTUA KASVAA

- Emme huolehdi kansakunnan tärkeimmästä investoinnista, vaan näemme vain kustannukset.
- Yrityssektorimme epäonnistuu tuottavuuskasvun aikaan saamisessa.
- Säästämme menoista, vaikka se lisääisi kustannuksia tulevaisuudessa ja estäisi toiminnan kehittämisen.
- Jätämme kunnat, hyvinvointialueet ja niiden henkilöstön innovaatiotoiminnan ja -tukien ulkopuolelle.
- Möhlimme tärkeät hyvinvointipalvelut leikkauksilla tai liian yksityiskohtaisella sääntelyllä.
- Emme hallitse yksityistämisen riskejä, kuten finanssikeinottelua ja kustannusten nousua.

Lähde: Työn murroksen seurantakysely - ja raportti.

JULKAISIJAT

Kunta- ja hyvinvointialuetyöntajat KT
Julkisen alan unioni JAU
Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO
Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö Sote

Lisätiedot:

Niilo Hakonen,
johtava työelämän kehittämisen asiantuntija, KT
niilo.hakonen@kt.fi

TYÖN MURROKSEN SEURANTA

Tietokortti perustuu KT:n ja alan pääsopijajärjestöjen yhteiseen työn murroksen seurantaan. Vuodesta 2019 tehty seuranta perustuu laajaan seurantakyselyyn, asiantuntijakeskusteluihin ja muihin lähteisiin. Tavoitteena on rakentaa yhteistä tilannekuvaa alojen työelämän kehityksestä päätöksenteon ja kehittämisen tueksi.

Koko raportti: www.kt.fi/tyon-murros/tulokset-2023